

ФАКУЛЬТЭТ
ГУМАНІТАРЫСТЫКІ
І МОЎНЫХ КАМУНІКАЦЫЙ

ЛІТАРАТУРНЫ AUTOGRAPHUM

«Вясна-красна на ўвесь свет!»

Максім Танк

№ 6

ВЯСНА

2023

*Шаноўныя філолагі, наважаньня
аўтары і проста ўсе неаб'якавыя
чытачы!*

Прапануем Вашай увазе шосты (вясновы) нумар студэнцкага літаратурнага часопіса **«ЛІТАРАТУРНЫ AUTOGRAPHUM»**, які выходзіць у электронным фармаце.

Вясновы нумар радуе нас як традыцыйнымі, так і новымі рубрыкамі. Праз вершаваныя радкі ў пастаяннай рубрыцы «Паэзія» перадаюць нам свой настрой і пачуцці студэнткі 102-й групы ФГіМКа Марыя Калбян і Аляксандра Курзава. З рубрыкі «Ад карэспандэнта» Вы даведаецеся, як у 610 аўдыторыі з'явілася шафа для буккросінга. Таксама ўсе жадаючыя могуць пазнаёміцца з урыўкам з казкі Братоў Грым «Брэменскія музыкі», які з нямецкай мовы пераклала Ангеліна Скурат. А Даніэла Горына прапануе Вам азнаёміцца з яе аўтарскім перакладам верша з фільма «10 прычын маёй нянавісці». Адзінаццатага мая споўнілася 140 год з дня нараджэння Янкі Маўра. З гэтай нагоды Ірына Драба падрыхтавала для Вас цікавыя факты пра яго жыццё і творчасць у рубрыцы «Пра класіка». Кафедрай літаратуры да юбілею пісьменніка праводзіўся конкурс вучнёўскіх творчых работ. Лепшыя творы мы апублікавалі ў рубрыцы «Чалавек ідзе».

«Літаратурны AUTOGRAPHUM» з'яўляецца добрай нагодай для першых публікацый аўтараў-пачаткоўцаў. Так, у новай рубрыцы «Паэтычныя галасы» можна пачытаць вершы і пабачыць аўтарскую ілюстрацыю Рамана Карнілава, студэнта БНТУ. Апісала трагедыю вайны і расказала пра свайго дзядулю Даніэла Горына ў рубрыцы «Жывым помніц».

Традыцыйная рубрыка «Падзеі на ФГіМК» распавядае пра «Паэтычны Рэквіем» да 80-годдзя Хатынскай трагедыі, усталяванне абеліска на месцы гібелі байцоў Чырвонай Арміі і літаратурна-музычную кампазіцыю «Равеснікі» да Дня Перамогі. Актуальная інфармацыя для абітурыентаў ФГіМКа змешчана ў адпаведнай рубрыцы. Завяршае нумар матэрыял пра тое, як факультэт адсвяткаваў 8 сакавіка.

З намі можна звязацца ў Viber, Telegram, а таксама праз электронны адрас, які змешчаны на апошніх старонках кожнага нумару. Чытайце нас! Пішыце нам! Дзяліцеся нашымі публікацыямі! Дапамагайце чытачам адкрываць новыя імёны, а пісьменнікам знаходзіць удзячных чытачоў. Часопіс размешчаны на галоўнай старонцы сайта ВДУ імя П.М. Машэрава (Галоўная-Універсітэт-Факультэты-Факультэт гуманітарныстыкі і моўных камунікацый).

*З павагай,
галоўны рэдактар Селязень Кацярына,
студэнтка 41-й групы ФГіМК.*

Первые стихи я написала в 12 лет, но, посчитав их любительскими, уничтожила. После того за написание стихов не садилась до этой осени. На то время в моей жизни был переломный момент, и потребность сочинять вернулась вновь. Все свои переживания я переложила на бумагу, но показать их кому-то было очень страшно. Для того, чтобы поделится стихами, мне понадобилось несколько месяцев. И, видимо, пришло время побороть свои страхи.

Мария Колбенко

ФГияК, 102-я гр.

Любимая книга:
«Франкенштейн» Мэри Шелли.

Любимая цитата:
«Надо жить, надо любить,
надо верить»
(Лев Толстой).

Кредо в литературном творчестве:
«Пишу, когда в голове строки складываются сами собой, когда требует сердце взять ручку и оставить на бумаге чернильный след».

***

*Разбитые мосты потерянной
любви,
Мы друг от друга бежим,
теряясь в дали.*

*Пытаясь дать обещанья,
Испытываем мы новые
страдания.*

*Вера в любовь — прекрасное
чувство,
Как жаль, что иногда в душе
бывает пусто.*

*Теряем мы любимого нами,
А ведь в этом виновны мы сами.*

Тихие мечты

Я хочу спрятаться в твоих объятиях и никогда не отпускать.

Забыв про весь мир, с тобою в унисон дышать.

Чувствовать, что жива, про невзгоды все забывать.

И сердце своё лишь тебе открывать.

Любовью укутать хрупкую душу, и больше никто мне не нужен.

Жизнь свою одному тебе посвятить, рука об руку вместе прожить.

Медленно сердцем к тебе прикасаться, переплетая прочно одинокие души.

С каждым днём всё больше влюбляясь, нерушимо судьбы вовек закрепить.

День за днём вместе быть и так по-настоящему любить.

Сплетая вены под кожей, своей вечностью тебя все года называть.

Друг друга боготворить и жизнью новой до смерти дорожить.

Прожить бесконечность, тихо буду об этом мечтать.

***

Закрыв глаза, я теряю себя,
В чертогах души — пустота.
Когда-то любила тебя,
Но теперь я одна.

Брошенное всеми существо,
Из плоти сшитых недостатков.
Я потеряла своё божество
В мире вечных беспорядков.

***

В прекрасный день осенний, светлый
Зародилась любовь.
Должна она была стать безответной,
Но нет. Он тоже влюблён.

Обещаний много услышал тот день,
Веря каждому слову.
Но вот обманул он её,
Оставив без сердечного дома.

Любовь их вовсе не обман,
Но жизнь — жестокая штука.
Разделила она их пополам,
Испытывая чувства друг друга.

Писать стихи я начала в 6 классе, но осознанно к творчеству пришла в 14 лет. Не думала, что буду писать на постоянной основе, так как я очень изменчивый человек. Мне всё очень быстро надоедает, но, видимо, написание стихотворений мне залегло глубоко в душу. На самом деле, стихи я сочиняю редко. Они всегда получаются душевными и сокровенными, отражают мой внутренний мир и состояние.

***

*Сожгли навеки деревенский образ тот,
что оберегом служит всем годами.
Хатынь для Беларуси как мемориальный мост —
между героями и нынешними нами.*

*Мы помнить будем каждый уголёк,
Которые оставила деревня,
Да не один, а целый рой домов:
Сто сорок девять мук душевных.*

*Безжизненные, матовые слёзы
В глазах отцов, детей и матерей,
Застыли, будто в лютые морозы
Среди пылающих огней.*

*Бесчисленные всхлипы, немощь, страх,
Кричащий ужас окружил дома Хатыни.
Навеки пронесём в своих сердцах,
В душе оставим боль святыни.*

*Здесь каждый умер за свою страну,
За реки, пашни, рощи, нивы.
Я не устану повторять: «Благодарю,
Люблю и Помню» героизм Хатыни!»*

Александра Курзова

ФГияК, 102-я гр,

**Любимая книга:
«Тёмные аллеи»
Ивана Бунина.**

**Любимая литературная
цитата:
«Чувства людей гораздо
интереснее их мыслей»
(Оскар Уайльд).**

**Кредо в литературном
творчестве:
Писать по зову сердца.
Главное качество, а не
количество. Пусть лучше
будет один-единственный
стих, но он будет настоящий,
не фальшивый. Он будет
написан твоим сердцем, а не
разумом.**

***

Васильковое тихое небо,
Мир, покой у меня на душе...
Проезжают машины у нас по дороге,
Даже тело не просит тоски.

Вижу взгляд я уставший, любимый,
Столь родной и знакомый всё мне.
Я неловко совсем улыбнулась,
Да и мне улыбнулись в ответ.

***

В сумраке ночном
Смотрела на меня издалека
Белая одинокая фигура.
Я присмотрелась,
А это оказалась я.

***

Я потушила не спеша,
свечу, что называлась счастьем.
Всё дело в том,
что не могу —
закон нарушить и порядки.

***

Холодная жуткая луна
Не так жутка, как кажется.
Моя любовь была всегда
Намного жутче и привязанней.

***

Сейчас, закрыв глаза,
Я так удивлена:
Где то презрение,
Которое жило во мне,
Которым я дышала,
Которое изъедало изнутри,
Которое не заживало?
Где ненависть к самой себе?
Где искренняя нелюбовь?
И почему, закрыв глаза,
Я вижу белый свет,
А не кромешную тьму?

Ірына Драба, ФГіМК, 31-я гр.

БУККРОСІНГ, АБО НОВАЕ ЖЫЦЦЁ ДЛЯ КНІГ

Штогод на паліцах кожнага паважаючага сябе чалавека, а асабліва філолага, з'яўляецца ўсё больш і больш кніг. Але з цягам часу іх накапліваецца столькі, што ўжо даўно прачытаныя кнігі проста пакрываюцца слоem пылу. У такіх выпадках можна скарыстацца буккросінгам. Буккросінг — гэта грамадскі рух, мэтай якога з'яўляецца абмен і раздача прачытаных вамі кніг. Без такой практыкі не абышлося і на нашым факультэце, таму мы даведаліся ў загадчыка кафедры літаратуры — Ганны Яўгенаўны Аксянчук, па якіх прынцыпах буккросінг адбываецца менавіта на ФГіМКу.

— Чыёй задумай было арганізаваць буккросінг на нашым факультэце?

— У першую чаргу, арганізаваць буккросінг было задумай выкладчыкаў кафедры літаратуры і выкладчыкаў з іншых кафедраў, у каго ёсць свае бібліятэкі і хто рэгулярна набывае для сябе новыя кнігі. Дзеля таго, каб абменьвацца кнігамі, мы і арганізавалі такі від узаемадзеяння.

— Хто прынёс і паклаў першыя кнігі ў шафу для буккросінга?

— Першыя кнігі прынеслі таксама выкладчыкі. Усе гэтыя кнігі мы змясцілі ў шафу, якая знаходзіцца ў 610 аўдыторыі.

— Якія жанры літаратуры пераважаюць сярод той, што размешчана ў шафе?

— Сярод літаратуры, змешчанай у шафе для буккросінга, можна знайсці класіку, паэзію, літаратурныя часопісы, дзе змешчаны пераклады англамоўнай і германамоўнай класікі. Можна знайсці дэтэктывы, творы сучасных аўтараў, перакладзеныя на рускую мову, многія з якіх вядомыя ў Еўропе і ва ўсім свеце. Але ніхто не забараняе ставіць ў шафу творы, напісаныя і на іншых мовах.

— Ці можна неяк пасадзейнічаць развіццю буккросінга на нашым факультэце?

— Безумоўна, гэта можна зрабіць. У першую чаргу, галоўнае, каб ініцыятыва зыходзіла ад студэнтаў. Можна прыдумаць пэўныя правілы для карыстання літаратурай з шафы: на які тэрмін можна браць кнігі і калі іх вяртаць, ці трэба прыносіць узамен нешта сваё, у якім стане павінны быць кнігі. Тут, безумоўна, важны прынцып: прачытаў — вярні на месца. Таксама можна было б арганізаваць буккросінг не толькі ў 610 аўдыторыі, але і ў іншых, дзе ёсць свабодныя шафы.

— Буккросінг арганізаваны толькі для студэнтаў нашага факультэта, ці студэнты з іншых факультэтаў таксама могуць скарыстацца такой магчымасцю?

— Ніхто не супраць, каб буккросінгам карысталіся не толькі студэнты ФГіМКа, але і студэнты з іншых факультэтаў. Хацелася б, каб кожны студэнт падняўся да нас на шосты паверх, на «нябёсы», і знайшоў нешта для сябе і сваёй душы.

Перевод — это искусство. Прочувствовать произведение, передать те эмоции, те переживания, ту или иную эпоху, прожить события произведения — это получается не у каждого. С помощью перевода человек может знакомиться с культурой другой страны. И это отличный способ прочесть оригинал произведения, не дожидаясь перевода.

Die Bremer Stadtmusikanten

Die Gebrüder Grimm

Es hatte ein Mann einen Esel, der schon lange Jahre die Säcke unverdrossen zur Mühle getragen hatte, dessen Kräfte aber nun zu Ende gingen, so dass er zur Arbeit immer untauglicher ward. Da dachte der Herr daran, ihn aus dem Futter zu schaffen, aber der Esel merkte, dass kein guter Wind wehte, lief fort und machte sich auf den Weg nach Bremen. Dort, meinte er, könne er ja Stadtmusikant werden. Als er ein Weilchen gegangen war, fand er einen Jagdhund auf dem Wege liegen, der jappte wie einer, der sich müde gelaufen hat. «Nun, was jappst du so, Packan?» fragte der Esel.

Ангелина Скурат

ФГИЯК, 403-я гр.

Любимая книга:

«Мы все из Бюллербю»
Астрид Лингрен.

Любимая цитата:

«Трусость, несомненно,
один из самых страшных
пороков»
(Михаил Булгаков).

Кредо в литературном творчестве:

«Всё, что не делается,
всё к лучшему».

«Ach», sagte der Hund, «weil ich alt bin und jeden Tag schwächer werde, auch auf der Jagd nicht mehr fort kann, hat mich mein Herr totschiagen wollen, da hab ich Reißaus genommen; aber womit soll ich nun mein Brot verdienen?» «Weißt du was?» sprach der Esel, «ich gehe nach Bremen und werde dort Stadtmusikant, geh mit und lass dich auch bei der Musik annehmen spiele die Laute und du schlägst die Pauke». Der Hund war's zufrieden, und sie gingen weiter. Es dauerte nicht lange, so saß da eine Katze an dem Weg und macht ein Gesicht wie drei Tage Regenwetter. «Nun, was ist dir in die Quere gekommen, alter Bartputzer?» sprach der Esel. «Wer kann da lustig sein, wenn's einem an den Kragen geht», antwortete die Katze, «weil ich nun in die Jahre komme, meine Zähne stumpf werden, und ich lieber hinter dem Ofen sitze und spinne, als nach Mäusen herumjagen, hat mich meine Frau ersäufen wollen. Ich habe mich zwar noch fortgemacht, aber nun ist guter Rat teuer: Wo soll ich hin?» — «Geh mit uns nach Bremen, du verstehst dich doch auf die Nachtmusik, da kannst du ein Stadtmusikant werden».

Бременские музыканты

Братья Гримм

У одного человека был осёл, который много лет без устали возил мешки на мельницу. Его силы теперь уже были на исходе, так что он становился всё более непригодным для работы. Тогда хозяин подумал и решил его зарезать. Но осёл, поняв, что ничем хорошим это не кончится, убежал и направился в Бремен. Там, думал он, мог бы стать городским музыкантом. Пройдя немного, он нашел гончую, лежащую на дороге с открытым ртом. «Ну, что ты так дышишь, Пакан?» — спросил осёл. «Ах, — сказала собака, — оттого, что я стар, с каждым днем слабею и не могу больше ходить на охоту, мой хозяин хотел меня убить, и я убежал; а чем мне на хлеб зарабатывать?» «Знаешь что? — сказал осёл. — Я буду играть на лютне, а ты — на барабане». Собака была довольна, и они пошли дальше. Вскоре на тропинке села кошка и скорчила угрюмую рожу. «Ну, что ты стала поперёк дороги, старая щётка для бороды? — спросил осёл. «Кто же может быть весёлым, когда у меня вопрос жизни и смерти, — ответила кошка, — потому что я старею, зубы у меня тупятся, и я лучше буду сидеть за печкой и прясть, чем гоняться за мышами. Я шла, но теперь хороший совет не помешал бы: куда мне идти?» — «Поехали с нами в Бремен, ты умеешь петь ночную музыку, можешь стать городским музыкантом».

Меня всегда интересовала переводческая деятельность. Я знала, что будет непросто: необходимо уметь подбирать подходящие эквивалентны на родном языке, порой одним словосочетанием заменяя все предложение, но делая это так, чтобы не было потеряно ни единого смыслового фрагмента. Я поняла, что иногда придется поломать голову. Но несмотря на все трудности, такая деятельность возвращает во мне неподдельный интерес, который с каждым новым переводом разгорается более ярким пламенем.

***

*A poem from the film
«10 things I hate about you»*

*I hate the way you talk to me,
And the way you cut your hair.
I hate the way you drive my car,
I hate it when you stare.
I hate your big dumb combat boots
And the way you read my mind.
I hate you so much it makes me sick,
It even makes me rhyme.
I hate the way you are always right,
I hate it when you lie.
I hate it when you make me laugh,
Even worse when you make me cry.
I hate it when you are not around,
And the fact that you didn't call.
But mostly I hate the way I don't hate you,
Not even close...
Not even a little bit...
Not even at all...*

Даниэла Горина

ФГияК, 101-я гр.

Любимая книга:

**Джон Кехо
«Квантовый воин».**

Любимая цитата:

**«Лучший способ
совершенствоваться —
окружать себя лучшими людьми.
Они сделают вас лучшим
человеком»
(Алан и Барбара Пиз).**

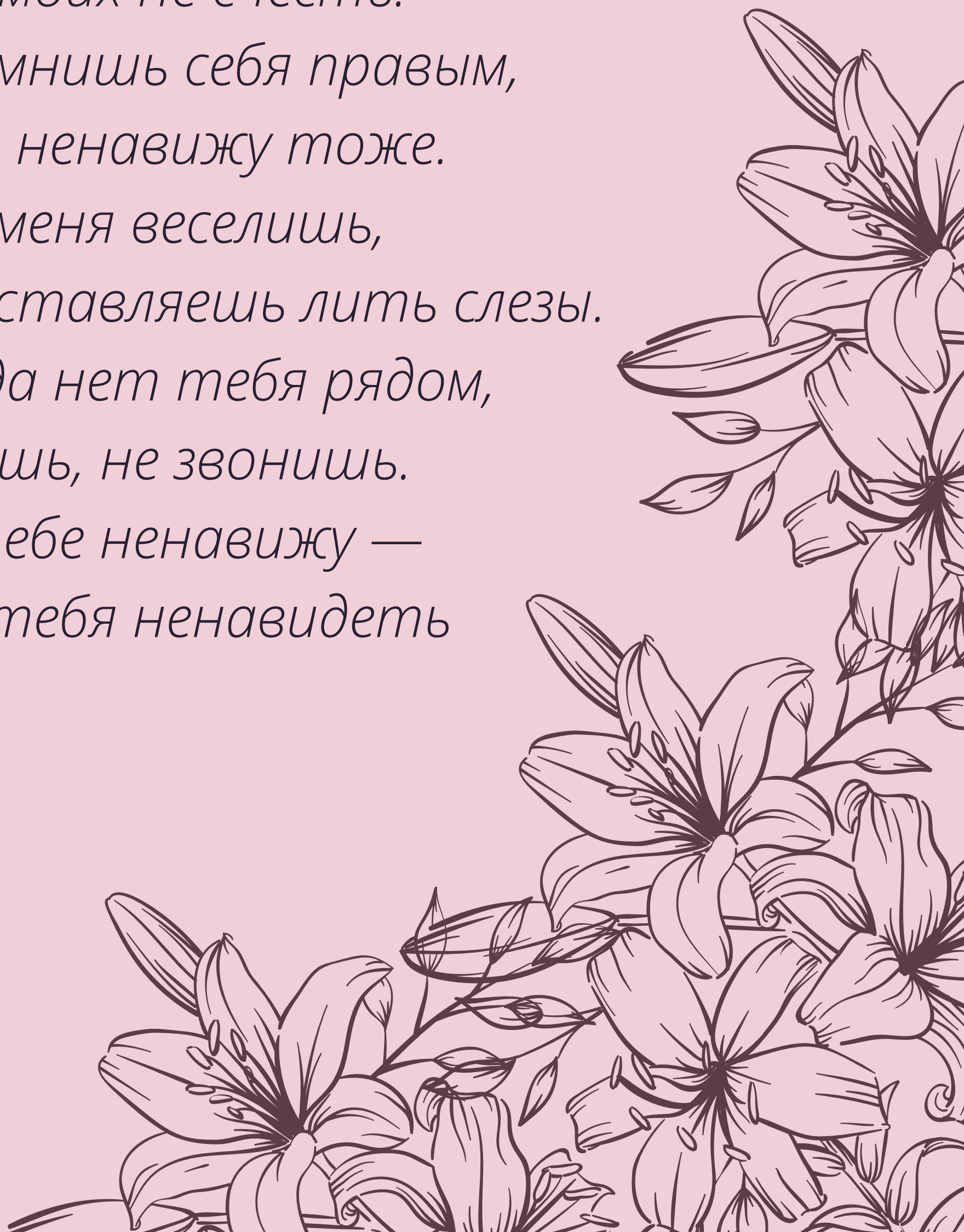
**Кредо в литературном
творчестве:**

**Писать искренне и о том, что
для тебя важно (ты
излагаешь свои мысли,
эмоции, а кто-то находит в
твоих текстах себя).**

*Перевод стихотворения из фильма
«10 причин моей ненависти»*

***

*Ненавижу, как со мною ты молвишь,
И прическу твою ненавижу,
Ненавижу, как машину водишь,
И зоркий взгляд твой ненавижу.
Ненавижу твои дурацкие берцы
И что легко меня сумел прочесть.
Так ненавижу, что тошнит:
Теперь стихов моих не счесть.
Ненавижу, как мнишь себя правым,
И ложь твою я ненавижу тоже.
Ненавижу, как меня веселишь,
Что хуже — заставляешь лить слезы.
Ненавижу, когда нет тебя рядом,
И что не пишешь, не звонишь.
Но главное в тебе ненавижу —
Что не могу я тебя ненавидеть
Ничуть...
Нисколько...
Ни капельки я...*

11 мая адзначаецца 140 год з дня нараджэння Янкі Маўра — беларускага пісьменніка, аўтара апавяданняў, аповесцяў і раманаў для дзяцей і моладзі.

Янка Маўр (сапраўднае імя — Іван Міхайлавіч Фёдараў) з'яўляецца адным з заснавальнікаў беларускай дзіцячай літаратуры, заснавальнікам прыгодніцкага і навукова-пазнавальнага жанраў у беларускай літаратуры, стваральнікам першай беларускай навукова-фантастычнай аповесці.

У дзяцінстве конь будучаму пісьменніку адкусіў вялікі палец на правай руцэ. Адкусіў за тое, што ён яго ад шчырага сэрца карміў травой.

Пісаць авантурна-прыгодніцкія творы яго натхніў Цішка Гартны. «...Мяне паклікаў у выдавецтва Цішка Гартны і кажа, што беларусы не маюць свайго Майн Рыда і што мне трэба напісаць прыгодніцкую кніжку. «Як жа яе напісаць?» — пытаюся. «А ты паглядзі ўважліва карту», — гаворыць Гартны. Прыйшоў я дамоў. Вось жа задача: глянь карту паўшар'яў і вывудзі што-небудзь прыгодніцкае. Узяўся я за астравы, на якіх бываў Міклуха Маклай. Пачаў капацца, варушыцца — і з'явілася аповесць «У краіне райскай птушкі».

Янка Маўр сабраў вялікую хатнюю бібліятэку, якая была адной з лепшых у даваенныя гады ў Беларусі.

Пісьменніка раздражняла, калі малых чытачоў пісьменнікі называлі «дзеткамі». «Часам, аўтары, памятаючы, што яны пішуць для дзяцей, у тэксце свайго твора для школьнікаў ужываюць зварот «дарагія дзеці», а то і «дзеткі». Такому аўтару мала шанцаў на папулярнасць сярод чытачоў. Савецкі школьнік адчувае сябе маладым грамадзянінам, а не «дзеткай»...»

Янка Маўр быў вядомым эсперантыстам (эсперанта — штучна створана міжнародная мова), вёў перадачу для эсперантыстаў на беларускім радыё. Свайму зяцю Міхасю Міцкевічу ён чытаў «Яўгена Анегіна» на эсперанта. Ведучы перапіску з эсперантыстамі свету і атрымліваючы ад іх рэдкую інфармацыю, ён напісаў кнігу «Амок».

Падрыхтавала Драба Ірына

Бурэнь Аляксандра

Вучаніца 11 класа Азярэцкай СШ Глыбоцкага раёна

Чалавек ідзе

1. «Ці людзі?»

Гэта было сапраўднае «царства звяроў» — групка з пяці падлеткаў, якая лічыла сябе гаспадарамі восьмага класа, а можа, і ўсёй школьнай маёмасці. На правах «залатой» моладзі двое хлопцаў і дзве дзяўчыны дазвалялі сабе быць «выключнымі»: яны часта брыдкасловілі, спазняліся ў школу, не лічыліся з меркаваннямі і правамі іншых людзей — былі як дзве кроплі падобнымі да дзёрзкага Сержа Мілеўскага з вядомай аповесці «Насцечка» Кузьмы Чорнага.

Так доўжылася, мусіць, два гады. Але час не стаіць на месцы.

2. «Забыты»

... У сярэдзіне навучальнага года класны кіраўнік дзясятага класа Вольга Пятроўна раптоўна звольнілася і пераехала ў іншы горад. Дваццаць яе вучняў неспадзявана «асірацелі» і засталіся сам-насам са старымі праблемамі з-за той самай (толькі ўжо пасталелай) групкі падлеткаў.

Кастынгу на вызваленую пасаду, зразумела ж, не было, як зрэшты і асобна жадаючых педагогаў. Жартачкі: каму гэта трэба было ўзвальваць на свае плечы новыя праблемы і псаваць уласныя нервы? Так дзясяты клас апынуўся «на асобным востраве», забытым і без гаспадара.

Выйсце ўсё ж знайшлося, хоць і не адразу. Дзесьці ў красавіку месяцы ў школу прыйшоў працаваць новы педагог — настаўнік гісторыі Сяргей Мікалаевіч. Яго і прызначылі новым класным.

3. «Вялікія вынаходкі, якія не засталіся незаўважанымі»

Сюрпрызы ў дзясятым, як і раней, працягваліся. Старшакласнікі, асабліва хлопцы з вядомай групкі, зусім непрыязна паставіліся да дваццаціпяцігадовага настаўніка. Яны ўсяляк ігнаравалі яго заўвагі, парушалі дысцыпліну, пратэставалі... — жылі «па сваіх законах і правілах».

Сітуацыя змянілася неспадзявана. Мішка Сцяпанаў, прайдзісвет і праныра класа, прагульваючыся неяк увечары ля школы, заўважыў ... класнага, які падцягваўся на школьным турніку. Ад убачанага хлопца разабраў немалы інтарэс: ён вырашыў назаўтра прыйсці сюды зноў і ва ўсім разабрацца.

І вось наступным вечарам, выглядаючы з-за школьнага вугла, Мішка і Колька Іваноў, другі з групы «выключных», употайкі назіралі за спартыўнымі «ўмельствамі» Сяргея Мікалаевіча. А атрымлівалася ў яго, і праўда, усё лёгка і ўпэўнена.

Неўпрыкмет настаўнік заўважыў сваіх хлопцаў і запрасіў далучыцца...

4. «Дзіўнае відовішча»

Пасля убачанага «шоу» жыццё Мішкі, Колькі ды іншых прадстаўнікоў дзясятага класа пачало выходзіць на новы ўзровень.

Бачачы непадробную зацікаўленасць вучняў, Сяргей Мікалаевіч з веданнем сапраўднага профі ахвотна паказваў ім розныя падыходы ў выкананні спартыўных практыкаванняў. Гуляў са школьнікамі ў футбол і валејбол. Падбадзёрваў добрым словам.

Для многіх старшакласнікаў поўным адкрыццём стаў і той факт, што працу настаўніка Сяргей Мікалаевіч удала спалучае з валанцёрствам і байкерствам. Гэта яшчэ больш зблізіла два розныя пакаленні – педагога і дзіцячы калектыў. Часта падзівіцца на спартыўнае «шоу» дзясятага з класным збіраліся вучні і з іншых класаў. Хтосьці з іх нават далучаўся да аматарскай каманды.

Дзіўна і адначасова радасна было назіраць, як «выключныя» падлеткі таксама мяняліся ў лепшы бок: у мінулым дзёрзкія і незалежныя, яны зараз з усімі працавалі ў камандзе, разумелі, што неабыякавыя для класнага кіраўніка і сваіх аднакласнікаў. Нікому з былой групкі ўжо не хацелася даказваць сваю перавагу і прынцыпы. Незаўважна для саміх сябе яны значна памякчэлі і больш не пратэставалі. А гэта ўжо быў вялікі крок наперад.

5. «Адраджэнне культуры»

У адзінаццатым класе справы пайшлі яшчэ лепш. Сяргей Мікалаевіч па-ранейшаму выкладаў гісторыю. Ад дваццаці сваіх хлопцаў і дзяўчат ён пераймаў таксама нешта новае і цікавае. Працягваў з імі сумесныя спартыўныя заняткі. Калі надаралася магчымасць, арганізоўваў экскурсійныя паездкі, ладзіў паходы. Наведваў з вучнямі дзіцячы прытулак...

Без гучнага пафасу, а па справах Сяргей Мікалаевіч стаў для адзінаццацікласнага класа прызнаным аўтарытэтам, чалавекам, які вучыў кожнага думаць, разважаць, а калі трэба — дапамагаць, паважаць, слухаць і чуць сябе і іншых.

6. «Смех пераможцаў»

Колькі ж «часу, вопыту і розуму» спатрэбілася маладому настаўніку, каб уліцца ў стракаты моладзевы калектыў і знайсці у ім з кожным паразуменне.

Колькі ж сумесных спраў давялося пачаць і завяршыць, каб яму, маладому настаўніку, паверылі старшакласнікі і група тых самых «выключных», каб яны сталі, як людзі, і «зажылі, як... ЛЮДЗІ».

***

— Чалавекі дзе — выраз, які мы часта чуем ці прамаўляем самі, — звярнуўся Сяргей Мікалаевіч да сваіх адзінаццацікласнікаў на выпускным вечары. — Якія асацыяцыі ён у вас выклікае?

— Няспынны рух, — пачала Света (у мінулым з «выключных»).

— Чалавек, які шукае самога сябе, — дапоўніла яе сяброўка Вольга.

— Гэта ж назва аповесці Янкі Маўра, якую мы раней чыталі, — падхапіў Мішка Сцяпанаў.

.....

— Чалавек ідзе — гэта пра кожнага з нас — людзей, — абагульніў настаўнік, а пасля дадаў: — Ведаеце, кожны чалавек у сваім жыцці часам памыляецца, збочвае з абранага шляху, падае...

Але калі ў ім ёсць стрыжань, ён абавязкова знаходзіць патрэбныя сілы — і ўстае, каб ісці далей, мяняцца, развівацца, перамагаць у сабе эгаіста.

Дарагія хлопцы і дзяўчаты! Вы калектыў, адна сям'я — без лепшых і «выключных». Не бойцеся памыляцца ў жыцці. Не спыняйцеся — ідзіце, стаўце перад сабой стваральныя мэты і дасягайце іх. Нясіце дабро людзям!

... Выпускны вечар усё яшчэ доўжыўся. Эмоцыі радасці і непамернага шчасця перапаўнялі сэрцы «пераможцаў».

Карнілава Кацярына

Вучаніца 10 класа СШ №31 г. Віцебска

Ліст да Янкі Маўра

Добры дзень, шаноўны Іван Міхайлавіч, «капітан дзіцячых падарожжаў»!

Мяне завуць Кацярына, мне 16 год, я дзесяцікласніца. Мне надарылася магчымасць звярнуцца да Вас, каб сказаць шчырыя словы падзякі за Вашы незвычайныя творы, якія не раз насычалі мяне промнямі сонца пад назвай «жыццё» ўжо з самага ранняга дзяцінства.

На адным з урокаў літаратуры я пачула ад настаўніцы выслоўе Дэні Дзідро: «Людзі перастаюць мысліць, калі перастаюць чытаць». І тут я ўспомніла, што мая матуля, калі я вучылася ў трэцім класе, даводзіла мне, што не трэба ленавацца чытаць. Яна параіла мне чытаць рускія і беларускія казкі, казкі Шарля Перо, братоў Грым, Ганса Хрысціяна Андэрсена. А яшчэ паведала пра тое, што яе любімымі пісьменнікамі ў дзяцінстве былі Марк Твен, Жуль Верн, Фенімор Купер. Але больш за ўсё мяне здзівіла тое, што адным з любімых беларускіх пісьменнікаў маёй матулі сталі Вы, Іван Міхайлавіч (Янка Маўр). Мая маці з такім захапленнем дзялілася сваімі ўражаннямі пра Вашыя творы, якія заманьвалі яе ў незнаёмыя краіны, запрашалі ў вандроўку ў тыя землі, дзе на высозных пальмах растуць какосы, што наталяюць сваім сокам смагу ў спякоту, дзе можна сустрэць незвычайных звяркоў і птушак, якіх у Беларусі не ўбачыш. Тады і мне захацелася далучыцца да Вашых твораў і даведацца як мага больш пра ўсё на свеце.

Першым Вашым творам, які я прачытала з лёгкай мамінай рукі, была аповесць «Палескія рабінзоны». Гэта адна з самых любімых маіх кніг, напісаных на беларускай мове. Разам з падлеткамі я адпраўлялася ў прыгодніцкае падарожжа ў глухое Палессе, перажывала за хлопцаў, уяўляла сябе на іх месцы і, зразумела, хвалявалася, калі яны апыналіся ў небяспечнай сітуацыі. У гэтай кнізе Вы паказалі, што цікавымі могуць быць не толькі далёкія замежныя краіны, але і ў Беларусі можна знайсці шмат яшчэ нязведанага і непаўторнага, што называецца словам «неруш».

Не менш цікавымі і захапляльнымі для мяне сталі такія творы, як навукова-фантастычная аповесць «Чалавек ідзе» і прыгодніцкія аповесці «У краіне райскай птушкі» і «Сын вады». Для мяне было сапраўдным адкрыццём, што гэтыя творы займелі папулярнасць яшчэ ў 20-ыя гады ХХ стагоддзя. У аповесці «Чалавек ідзе» Вы дапамаглі мне зазірнуць у глыбіню стагоддзяў, убачыць першабытнага чалавека, які толькі станавіўся на ногі і нічога яшчэ не ўмеў, нават не ўмеў ні смяцца, ні плакаць, але самаахварна змагаўся са стыхіяй і паступова вырываўся з «царства звяроў». З героямі аповесці «У краіне райскай птушкі» змагла апынуцца на востраве Новая Гвінея. Дзякуючы Вам, здолела дабрацца да берагоў Вогненнай Зямлі ў Магеланавай пратоцы, пазнаёміцца са смелым, дужым і спрытным Мангам, які даў мне ўрокі дабрыні, спагадлівасці і павагі да іншых народаў. Вы сапраўды вялікі і цікавы пісьменнік, бо Вашы аповесці чыталі, чытаюць і, веру, будуць чытаць самыя розныя пакаленні чытачоў.

Мне падабаецца Ваш падыход да жыцця, Вы асвятляеце глабальныя ідэі і думкі праз зразумелую для дзіцяці мову. Гэта дзівоснае майстэрства, якое тоіцца ў Вашых словах, у Вашай падачы, у самім Вас. Мяне натхняе Ваша цяга да ведаў. Гэта выдатна даказвае той факт, што вы з чароўным спрытам апісваеце жыццё тых куточкаў зямлі, дзе нават самі ніколі не бывалі. Асобна варта вылучыць ролю фантазіі ва ўсёй гэтай вялікай гісторыі. «Фантазія, — казаў дзед, — вялікая сіла! Без фантазіі самы светлы розум быў бы сляпы. Чалавек бачыў бы толькі тое, што ў яго перад вачыма, да чаго ён можа дакрануцца рукою, а фантазія асвятляе шлях наперад на такую адлегласць, на якую не дасягне ніякі пражэктар. Яна дае магчымасць бачыць тое, чаго яшчэ няма» — гэта Ваша думка дае дакладна зразумець маштаб значнасці фантазіі для Вашай творчасці.

Вы незвычайны чалавек, які мае любоў да навукі і лірыкі адначасова. Хоць Вас называюць «капітанам дзіцячых падарожжаў», але паверце, Вашы кнігі чапляюць не толькі дзяцей ці падлеткаў, але і многіх дарослых. Кожны знаходзіць у іх нешта сваё. Прыгоды Вашых персанажаў настолькі зацягваюць, што часта сціраецца мяжа паміж рэальнасцю і тым, што адбываецца ў творы. У такія моманты знешнія фактары здаюцца няяўнымі, бо я знаходжуся ў зусім іншай рэальнасці, дзе фокус зрушаны на абсалютна іншыя рэчы. Гэта часам дапамагае пазбегнуць жыццёвых цяжкасцей, якія часта трапляюцца на шляху.

Дзякуй за Вашы жыццёвыя ўрокі, якія не знікнуць дарэмна. Нават для сучасных падлеткаў, жыццё якіх можна параўнаць з непраходнымі джунглямі, у якіх тояцца часам выдатныя рэчы, Вашы думкі з'яўляюцца значнымі і неабходнымі для самастойнага жыцця. Фантазія міжвольна малюе маляўнічыя мясціны, над якімі лётаюць разнастайныя думкі, асвячоныя Вамі і Вашымі персанажамі. Велізарнае пачуццё спакою, нібы ад павольнай рачулкі, і радасці ахоплівае мяне пасля дакранання да Вашых кніг.

Кніга на сённяшні дзень, асабліва для сучасных падлеткаў, не мае такой вялізнай каштоўнасці, якую мела ў гады Вашага жыцця. А вось для мяне кніга хавае ў сабе нешта ўнікальнае, што складана знайсці ў чымсьці яшчэ. У кнізе ёсць душа, у ёй ёсць часціца асобы самога пісьменніка, яна ўмее дарыць эмоцыі, хваляваць пачуцці. Сярод усіх жыццёвых нягод і такіх рэдкіх хвілін шчасця звычайнай чалавечай радасцю з'яўляецца непрамая размова з пісьменнікам, які размаўляе з намі праз творы і ўскосна фармулюе пытанні ў нашай падсвядомасці, адказы на якія мы знаходзім у навакольным свеце.

Не хопіць аднаго шчырага дзякуй для маёй вялікай падзякі Вам і як чалавеку, і як пісьменніку. Вы нейсвядомлена праклалі сувязь паміж маім пакаленнем і Вашым, ствараючы такія даступныя для разумення і развіцця фантазіі творы. Пазнаёміўшыся бліжэй з асобнымі старонкамі Вашага жыцця, я не перастаю Вамі захапляцца. Які Вы рознабаковы чалавек! Толькі дзіву даешся. Нават псеўданім, які Вы сабе абралі, прыцягвае ўвагу.

Імем Янка падкрэслілі, што Вы сын беларускай зямлі, Вы сапраўдны патрыёт, які клапаціцца пра сучаснае і будучае роднай зямлі. Вы інтэрнацыяналіст, які абараняе правы каланіяльных і залежных народаў і які са спагадай ставіцца да народаў Паўночна-Заходняй Афрыкі. Вы «маўр», які прыйшоў на гэты свет, каб зрабіць сваю пачэсную справу.

Я кажу вам вялікі дзякуй за Ваш талент, пазітыў і цяпло, якія нападуняюць мяне з кожным прачытаным словам. Вы з'яўляецеся часткай жыцця, якая не дазваляе маёй фантазіі згубіць індывідуальнасць. Веру ў тое, што Вашы аповесці і многія іншыя творы будуць цікавыя і наступным пакаленням, што яны будуць пазнаваць разам з Вамі незведаныя далачыні, нападуняцца той дабрынёй і сонечным святлом, якое сыходзіць ад кожнага Вашага твора.

Я думаю, нягледзячы на тое, што ў наш імклівы час развіваюцца электронныя і тэхнічныя сродкі назаплення інфармацыі, кніга будзе жыць, ёй заўсёды знойдзецца месца ў нашым доме. Менавіта Ваша, Іван Міхайлавіч!

... Чарговы дзень падыходзіць да заканчэння, пражыты яшчэ адны зімовыя суткі. Ведаеце, мой дзень асабліва нічым не адрозніваецца, усё здаецца аднолькавым, паслядоўным, прэсным. Адно добра, што ў мяне ёсць утульны пакойчык, дзе я магу пабыць у адзіноце, сам-насам са сваімі думкамі, асабліва тады, калі шкала натхнёнасці ўнутры мяне апускаецца да нуля. Але чуецца водгалас Вашай творчасці ў мяне ў галаве. Мая краіна спакою і пазітыву крыецца за Вашымі творамі, Іван Міхайлавіч.

Вы так цікава апісвалі падзеі ў далёкіх, экзатычных краінах, стваралі такія фантастычныя падзеі, прыдумвалі неверагодныя гісторыі, што Вас самога можна назваць ЧАЛАВЕКАМ-СУСВЕТАМ, свет якога нам, чытачам, патрэбна чытаць і даследаваць.

Шчыры дзякуй Вам, паважаны Іван Міхайлавіч, за тую жыццёвую мудрасць, якой узбагачаюся з кожным Вашым творам! Многа яшчэ для мяне нязведанага ў Вашай творчай спадчыне, але я на шляху спазнання. Няхай створанае Вамі жыве праз стагоддзі!

Да новай сустрэчы, «капітан дзіцячых падарожжаў»!

З павагай, Кацярына Карнілава.

Жалубоўская Анастасія

Вучаніца 9 класа Браслаўскай СШ №1 імя А.М. Жданава

Урокі Янкі Маўра

Чалавек ідзе і (не) бачыць, як ласкава свеціць сонейка ўдзень, як блішчаць далёкія зоркі ўначы, якія прыгожыя дрэвы і кветкі вакол...

Чалавек ідзе і (не) чуе, як вясёла спяваюць птушкі, гудуць пчолы, шуміць ветрык...

Чалавек ідзе і (не) думае, якое цудоўнае жыццё, няхай і такое кароткае...

Чалавек ідзе і (не) марыць, як зрабіць гэты свет больш шчаслівым...

Чалавек ідзе і (не) вучыць мову эсперанта, каб аб'яднаць усіх людзей у свеце...

Чалавек ідзе і (не) жадае дапамагаць іншым....

Чалавек ідзе і (не) спадзяецца, што людзі вакол добрыя, не будуць больш ваяваць і ніколі не забудуць жахаў вайны...

Чалавек ідзе і (не) клапаціцца пра братоў нашых меншых...

Чалавек ідзе і (не) імкнецца да новых ведаў, (не) перадае свой вопыт нашчадкам...

Чалавек ідзе і (не) турбуецца пра сёння, (не) задумваецца, якая будзе аповесць будучых дзён...

Чалавек ідзе і (не) здзіўляецца, колькі таямніц яшчэ не разгадана...

Чалавек ідзе і (не) складае гімн роднай мове, свайму народу, сваёй Радзіме...

Чалавек ідзе і (не) чытае пра цікавае і захапляльнае, (не) жадае апынуцца ў краіне райскай птушкі...

Чалавек ідзе і (не) ведае, што прырода – наш дом, што трэба выхоўваць палескіх рабінзонаў, якія будуць любіць, даследаваць і абараняць гэты дом...

Чалавек ідзе і (не) разважае, чаму здараюцца няшчасці, няўдачы, завошта людзі пакутуюць...

Чалавек ідзе і (не) вучыцца разумець самога сябе, а пасля (не) разумее іншых...

Чалавек ідзе і (не) любіць гэтае жыццё...

Чалавек ідзе і выбірае, як ісці па жыцці, з адмоўнай часціцай не ці без яе...

Белорусский национальный технический университет

Роман Корнилов

**Студент 4-го курса
приборостроительного факультета**

Любимая книга:
«Властелин колец»
Джон Р.Р. Толкиен.

Любимая цитата:
**«В наших силах решать
только что делать со
временем, что нам
отпущено»**
(Гэндальф).

***

*Под Кастэлем рыцарь спит,
Его там король зарыл.
Упрямым и гордым тот рыцарь слыл.
Но трусом всё же он был.
Любил он тогда деву одну,
И вился, как коршун, над ней,
Но становился в намереньи своём
слабее всё и слабей.
Однажды дракон на замок напал.
И пал весь гарнизон,
А рыцарь трусливо в покои бежал
Надеясь, что это сон.
И утащил тогда змей прекрасную
деву ту,
Об этом рыцарь жалел, но страх
поборол тоску.
Однако жгло его и рыцарь решился на
бой,
Взял коня и доспех и бросился за
судьбой.
Там башня стояла одна, и вился под
ней дракон,
И рыцарь, копьё подняв, бросился он
за мечтой.*

працяг

*И сердце рвало в груди, скрипел ржавый доспех,
А старый обрюзглый змей издавал глухой рев.
И вот несётся конь.... забрало он опустил,
сравнялся щит с седлом.
И впереди огонь!
Удар! Пронзило копьё чешую, и змей в последнем рывке
Рыцаря сбросил с коня, и страх пополз по броне.
И ранил рыцаря змей, зубами доспех прокусив,
И слышен звериный гнев и красный землю залил.
И издых тогда дракон, распластался на траве.
А рыцарь, шатаясь, побрёл к башне на старой стене,
Поднялся он еле вверх, ступеньки все перейдя.
И упал на последней — он не успел — пустая светлица та.
Другой рыцарь — смелей и сильнее — деву давно забрал.
И в солнца лучах, среди сева полей, с нею он ускакал.
Умер тот рыцарь, король его в землю зарыл.
Так кончилась повесть, о рыцаре, что под Кастэлем был.*

Ілюстрацыя Рамана Карнілава

***

Бегите! Бегите!

Никто не услышит.

*Никто не запомнит ваш страха
порыв.*

*Пусть цепи навеки на вас
разомкнутся.*

И разум пусть ваш всегда будет жив.

*Бегите, о люди, благое знаменье, по
миру несите со страхом своим.*

*Пусть помнят, что было, и гнёзда
совьются всех чёрных, несчастных,
пустых, мёртвых птиц.*

*Вы помните! Помните, что вы
кричите, что чайки, увидевши рыбы
косяк?*

*Вы не мешайте, а просто уйдите,
изведав порывы времени чар.*

Бегите! Бегите!

*Глупцы, лицемеры,
спасайте остатки бессмертной
души.*

*Их в землю садите, пусть вырастут
ели, морали, идеи и доброты.*

*Пусть они лесом плотным
сомкнутся, стеною великой пусть
оны стоят*

*и будут приказом — всевидящим
ликом, всех поколений, что после вас.*

*Пускай они смотрят, пускай они
слышат, никто не упрячет свой
страха порыв.*

*Тогда же и гнёзда снова совьются,
всех чёрных, несчастных, пустых
мёртвых птиц!*

Даниэла Горина, ФГиЯК, 101-я гр.

Он убит подо Ржевом...

С самого детства меня привлекает история моей Беларуси, ее неразрывные связи с Россией, история прекрасного города Витебска, в котором я родилась и живу. Великая Отечественная война своим черным крылом коснулась моих родных, и я стараюсь, возможно, больше узнать, как складывались судьбы каждого из них. Они вместе с народом защищали, прославляли и возрождали родные края из руин, оставшихся после Великой Отечественной войны.

Как отмечала миссия американского Красного креста, которая посетила Витебск после освобождения города от немецко-фашистских захватчиков в конце 1944-го года, — это мертвый город. Нет такой силы, считали иностранцы, которая вернула бы ему жизнь.

Бережно храню снимок, где военный корреспондент Александр Твардовский вместе с бойцами запечатлен на нынешней площади Свободы г. Витебска. В числе первых 26 июня

1944 года поэт вошел с частями Красной армии в дымящийся освобожденный город. Он оставил свои свидетельства в статье «В Витебске» (4-ый том полного собрания сочинений).

Не покладая рук, мужественно преодолевая трудности, витебчане возродили свой город. В воскрешение многострадальной Беларуси внесли вклад молодые специалисты-строители из разных городов страны. Имена Резникова А.П., Глушкова Б.И., Шпинькова В.Н. и др. известны многим витебчанам.

В конце 50-х — начале 60-х годов дети тех, кто громил фашистов, после окончания учебных заведений по распределению работали на разных должностях в строительных организациях города. Среди них мой дедушка Борисенко В.А. – выходец из российского города Ростова–на–Дону. Молодые специалисты — дети войны. Их сближало не только горячее желание участвовать в возрождении Беларуси, но и желание вдохнуть в нее новую жизнь. Эта земля стала для них второй родиной. Их сплотили также страшные воспоминания о своем оккупационном детстве, ставшие и моей памятью.

Мой город возродился из пепла. Он стал прекрасным уголком планеты. Мне выпало счастье родиться в Беларуси, в Витебске, где над городом расцвел василек как символ мира, взаимопонимания и гостеприимства.

Праздник города — День освобождения от ненавистного фашизма — великое и светлое событие. Людей в этот день объединяет общее чувство любви к городу, гордость за его героическую историю. Пушки молчат. Ночное небо над Витебском озаряют огни салюта. В эти минуты многое из того, что я узнала, изучая военную историю Беларуси, глубже переосмысливается, приходит осознание ответственности за благо мирной жизни, которое отстояли наши старшие поколения. Нам его беречь и защищать!

Свое восприятие города я выражала в нескольких заметках, которые в разное время ко Дню города были опубликованы в газете «Віцьбічы».

Но на этом история не заканчивается. И сейчас имена погибших в Великой Отечественной войне волонтеры и поисковики возвращают родным и близким. Люди посещают захоронения и памятные места, посвященные Дню народного единства.

Недавно с родственниками я ездила в Россию. Скорбью и болью наполнялось мое сердце, когда на братской могиле №2 я читала высеченные на гранитных плитах имена военнослужащих, отдавших свои жизни в борьбе с врагом. Их несколько сотен, и среди них имя моего прадедушки Бугаева Григория Романовича.

Братское захоронение находится в двухстах метрах северовосточнее деревни Кокошилово Ржевского района Калининской области. Именно здесь в составе 16 гвардейской стрелковой дивизии на участке Ржев — Сычевка красноармеец Бугаев каждый день встречался лицом к лицу со смертью.

И вот в этом кромешном аду в одном из кровопролитных боев мой прадедушка был смертельно ранен.

3 августа 1942 года российская земля приняла в объятия своего защитника — белоруса из Меховского района Витебской области. Мирного человека, труженика, прекрасного семьянина, который до войны работал в колхозе, высоко ценил труд хлебороба, воспитывал детей, был надежным и умным хозяином родной земли. И когда пришла всенародная беда, не остался в стороне, а встал на защиту своей Родины, своей семьи. И вот...

*Его зарыли в шар земной,
А был он лишь солдат...
Без званий и наград.
Ему как мавзолей земля —
На миллион веков...*

Эти строки поэта С. Орлова о моем прадедушке и о тысячах бойцов, что ценой своих жизней не дали фашистам осуществить их захватнические планы. Выстояли. И шагнули в бессмертие.

16 гвардейская стрелковая дивизия, в которой служил рядовой Бугаев, за годы войны награждена Орденом Ленина, Орденом Красного Знамени, Орденом Суворова II степени, удостоена почетного звания Карачевской.

К 75-летию Великой Победы российская сторона передала Беларуси капсулу с землей с мест захоронения солдат подо Ржевом. Эта тонкая ниточка связывает нас с теми родными и близкими, кто отдал свою жизнь за наше свободное детство, за мирное небо. Она хранится в минском храме – памятнике в честь Всех Святых. В этой земле, политой кровью и русских, и белорусов, и представителей других народов, есть капли крови и гвардии рядового красноармейца, моего прадедушки Бугаева Григория Романовича.

И мне очень близки, понятны и дороги строки из стихотворения А.Т. Твардовского «Я убит подо Ржевом». Это будто наказ прадеда мне, живущей сейчас:

*Завещаю в той жизни
Вам счастливыми быть
И родимой отчизне
С честью дальше служить.*

Усе фотаздымкі ўзяты з
інтэрнэт-крыніц

У дзень адкрыцця дэкады, прысвечанай 80-годдзю Хатынскай трагедыі, 23 сакавіка ў холе 6-га паверха студэнтамі факультэта гуманітарыстыкі і моўных камунікацый быў праведзены «Паэтычны Рэквіем». Своеасаблівае тэатралізаванае прадстаўленне ўвасобіла у сабе старонкі смутку і славы, памяці аб трагедыі і гонар за краіну, якая здолела выстаяць і перамагчы.

Фотаздымкі ўзяты з суполкі «Медиацентр ВГУ»

Студэнты ФГіМКа 26 красавіка ўсталявалі абеліск на месцы гібелі байцоў Чырвонай Арміі пад в.Цяцэркі Віцебскага раёна.

Фотаздымкі ўзяты з суполкі
тг-канала факультэта

У памяць пра вялікі падзвіг нашага народа ў барацьбе супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў 3 мая на факультэце гуманітарыстыкі і моўных камунікацый прайшла літаратурна-музычная кампазіцыя «Равеснікі», прымеркаваная да 78-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне.

ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНИТАРИСТИКИ И ЯЗЫКОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ ВГУ имени П.М. Машерова (ФГГиЯК)

г. Витебск, Московский пр-т, 33, к. 603, 604
 наш сайт: <https://vsu.by> Наш e-mail: fggyak@vsu.by
 Тел.: 8 (0212) 3796 73, +375 33 317 95 06

Получить интересную и полезную профессию, стать талантливым педагогом, квалифицированным переводчиком, специалистом в области межкультурных коммуникаций и внешнеэкономической деятельности, гуманитарных наук, образования, культуры, СМИ

В 2023 ГОДУ

ВАМ ПОМОЖЕТ ФГГиЯК

приглашаем своих будущих абитуриентов поступать на следующие специальности дневной формы обучения

ЛИНГВИСТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ

(английский, немецкий, французский языки)

Срок обучения – 4, 5 года

Квалификация: Специалист по межкультурной коммуникации.

Переводчик-референт.

Вступительные испытания: Белорусский (русский) язык (ЦЭ); иностранный язык (любой, ЦЭ или ЦТ); история Беларуси (ЦЭ или ЦТ)

РОМАНО-ГЕРМАНСКАЯ ФИЛОЛОГИЯ

Срок обучения – 4 года

Квалификация: Филолог-переводчик. Преподаватель.

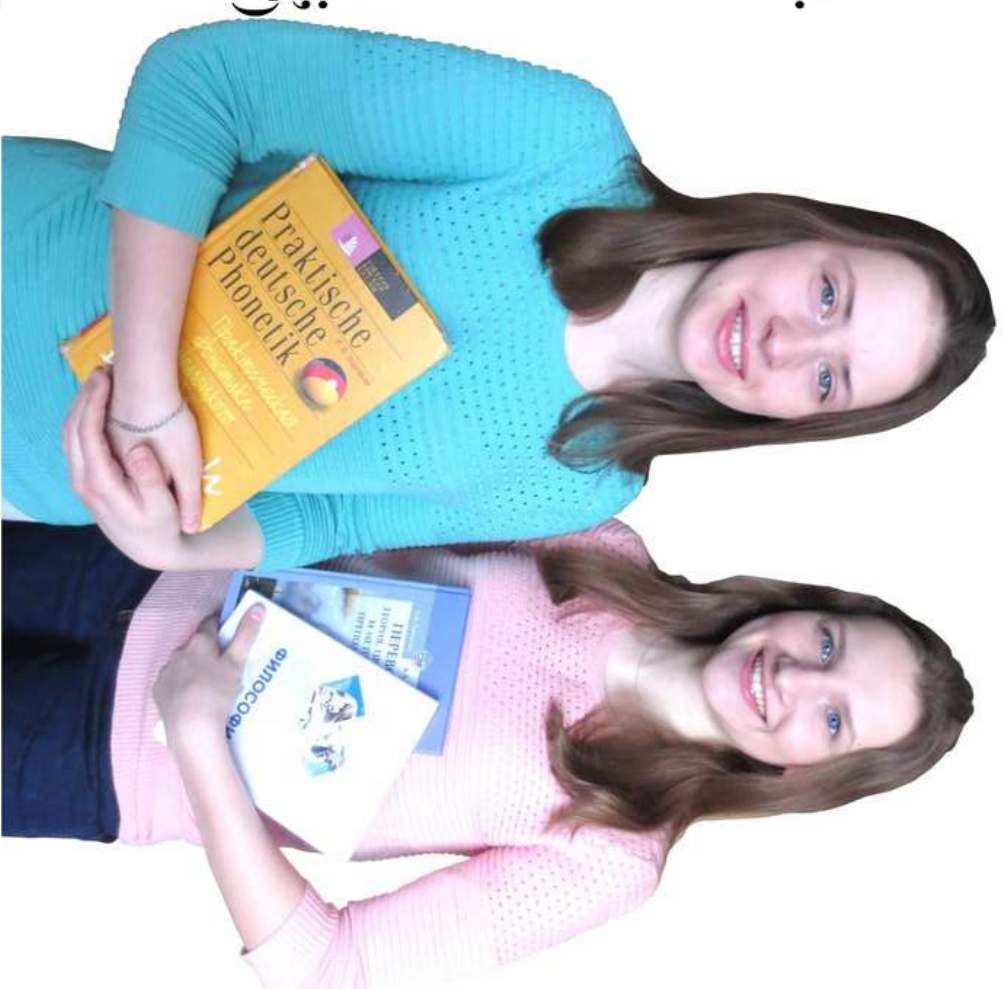
Вступительные испытания: Белорусский (русский) язык (ЦЭ); английский язык (ЦЭ или ЦТ); история Беларуси (ЦЭ или ЦТ)

ИСТОРИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Срок обучения – 4 года

Квалификация: Преподаватель

Вступительные испытания: Белорусский (русский) язык (ЦЭ); всемирная история новейшего времени (ЦЭ или ЦТ); история Беларуси (ЦЭ или ЦТ)

На специальности

«Историческое образование», «Филологическое образование», «Белорусская филология»

ФИЛОЛОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

*Русский язык и литература. Иностраннный язык (английский)

Срок обучения – 4 года

Квалификация: Преподаватель

Вступительные испытания: Русский язык (ЦЭ); Русская литература (устный экзамен, сдаётся в университете); английский язык (ЦЭ или ЦТ)

*Русский язык и литература. Иностраннный язык (китайский)

Срок обучения – 4 года

Квалификация: Преподаватель

Вступительные испытания: Русский язык (ЦЭ); Русская литература (устный экзамен, сдаётся в университете); иностранный язык (любой, ЦЭ или ЦТ)

БЕЛОРУССКАЯ ФИЛОЛОГИЯ

Срок обучения – 4 года

Квалификация: Филолог. Преподаватель.

Вступительные испытания: Белорусский язык (ЦЭ); белорусская литература (устный экзамен, сдаётся в университете); история Беларуси (ЦЭ или ЦТ)

без вступительных
испытаний
зачисляются

1. Победители
олимпиад и
Республиканского
этапов предметных
олимпиад.

2. Победители университетской
олимпиады по соответствующему
специальности предмету (на
специальности «Историческое
образование», «Белорусская
филология», «Романо-германская
филология»).

3. Медальисты.
4. Выпускники педагогических
(по результатам).

сделано на
ФГГиЯК

Дар'я Коцікава, ФГіМК, 31-я гр.

Прызнанне ў любові

8 сакавіка — першае вясновае свята, якое аб'ядноўвае ў сабе ўсё тое прыгожае, што заключаецца для нас у гэтай пары года — прыгажосць і любоў, дабрыню і пяшчоту, гонар і ўдзячнасць, усё, што ўвасабляе вобраз жанчыны — маці, жонкі, дачкі, сястры, каханай.

6 сакавіка на факультэце гуманітарыстыкі і моўных камунікацый адбыўся святочны канцэрт «Прызнанне ў любові», прымеркаваны да Міжнароднага жаночага дня. У гэты дзень актавая зала нашага ўніверсітэта была напоўнена атмасферай вясновага настрою, усмешкамі, радасцю. Польнікаў Марк Алегавіч павіншаваў ўсіх прысутных з надыходзячым святам вясны, любові і надзеі і адзначыў, што гэты канцэрт – прызнанне ў каханні і самых шчырых пачуццях дамам.

На працягу ўсяго мерапрыемства студэнты і выкладчыкі ФГіМКа атрымлівалі асалоду ад танцаў, песень і вершаў, якія былі выкананы на рускай, французскай, нямецкай, беларускай і нават кітайскай мовах. Яркім і запамінальным момантам свята стала віншаванне ад мужчынскай паловы выкладчыкаў ўсім дамам. Кожнае з іх было напоўнена цеплынёй, шчырасцю і добрым настроем, што выклікала толькі цудоўныя эмоцыі і бурную рэакцыю з залы. Пачуццё свята і добры настрой панавалі на працягу ўсяго канцэрта, падчас якога не раз гучалі словы любові і падзякі, віншаванняў і пажаданняў, адрасаваных тым, хто напайняе жыццё сваім цяплом і прыгажосцю.

Прыгожым фіналам канцэрта стала віншаванне з днём нараджэння выдатнай і мудрай жанчыны, выкладчыка і проста добрага і вельмі значнага чалавека для нашага факультэта — Мезенка Ганны Міхайлаўны. У яе адрас са сцэны прагучалі словы віншавання і падзякі ад Семяньковай Галіны Канстанцінаўны і Зайцавай Кацярыны Аляксандраўны. А таксама падчас завяршэння свята дэкан нашага факультэта Нікалаенка Сяргей Уладзіміравіч павіншаваў усіх дам і традыцыйна выканаў песню для Ганны Міхайлаўны.

Святочны канцэрт сапраўды стаў лепшым падарункам і шчырым прызнаннем у любові для мілых сэрцу дам, яны пакідалі залу са словамі падзякі і светлымі ўсмешкамі на тварах.

Вясна-красна на ўвесь свет

*Мінулі завеі, панурья дні;
Гараць на ўсходзе зарніцаў агні.
Вясна-красна на ўвесь свет!
Іду валачобнікам я па зямлі,
Вітаю вясну, што прыйшла на палі.
Вясна-красна на ўвесь свет!
Спяшайся, вясна, і маўчанне зімы
Вятрамі, дажджамі грымучымі змый.
Вясна-красна на ўвесь свет!
Будзі жаўрукамі жытнёвую рунь,
Палі незгасальную ў небе зару.
Вясна-красна на ўвесь свет!
Дай буйную завязь цяністым садам,
Спакойныя хвалі купальскім вянкам.
Вясна-красна на ўвесь свет!
А мне намажы скласці гэткі напеў,
Каб век ён у сэрцы народа звінеў.
Вясна-красна на ўвесь свет!*

Максім Танк

Рэдакцыйная калегія часопіса:

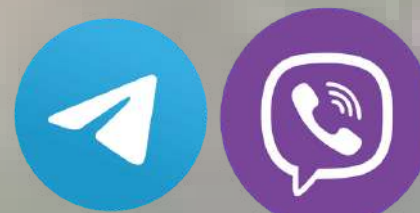
- Аксянчук Ганна Яўгенаўна** — кандыдат філалагічных навук, дацэнт, загадчык кафедры літаратуры;
- Бароўка Ванда Юльянаўна** — доктар філалагічных навук, прафесар, прафесар кафедры літаратуры;
- Здольнікаў Віктар Віктаравіч** — кандыдат філалагічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры літаратуры;
- Крыклівец Алена Уладзіміраўна** — доктар філалагічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры літаратуры, член Саюза пісьменнікаў Беларусі;
- Лапін Іван Людвігавіч** — кандыдат філалагічных навук, дацэнт, прафесар кафедры літаратуры;
- Русілка Вольга Іванаўна** — кандыдат філалагічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры літаратуры, член Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Галоўны рэдактар часопіса:

Селязень Кацярына Яўгеньеўна — студэнтка 4 курса ФГіМКа спецыяльнасці «Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)» ВДУ імя П.М. Машэрава.

ФГіЯК — не отставаць от времени!

Тэлеграм канал факультэта:
t.me/vsu_fhlc

Кантакты для сувязі:
+375 (29) 559-20-67
kaczkanebarachka@yandex.by
(галоўны рэдактар часопіса)

